

**Передплата з будь-якого місяця!
У кожному відділенні «Укриошми»!
За передплатними індексами:**

Здоров'я України®

«МЕДИЧНА ГАЗЕТА
«ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ – ХХІ СТОРІЧЧЯ»

35272

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«ОНКОЛОГІЯ, ГЕМАТОЛОГІЯ, ХІМІОТЕРАПІЯ»

37634

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«НЕВРОЛОГІЯ, ПСИХІАТРІЯ, ПСИХОТЕРАПІЯ»

37633

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР «ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ,
ГЕПАТОЛОГІЯ, КОЛОПРОКТОЛОГІЯ»

37635

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«КАРДІОЛОГІЯ, РЕВМАТОЛОГІЯ, КАРДІОХІРУРГІЯ»

37639

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«ПУЛЬМОНОЛОГІЯ, АЛЕРГОЛОГІЯ, РИНОЛАРИНГОЛОГІЯ»

37631

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«ДІАБЕТОЛОГІЯ, ТИРЕОІДОЛОГІЯ, МЕТАБОЛІЧНІ РОЗЛАДИ»

37632

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«ХІРУРГІЯ, ОРТОПЕДІЯ, ТРАВМАТОЛОГІЯ»

49561

НАШ САЙТ:

www.health-ua.com

Архів номерів
«Медичної газети
«Здоров'я України»
з 2003 року

У середньому
понад 8000
відвідувань
на день

 Чи передбачені законом певні стандарти й нормативи умов роботи медперсоналу? Чи можна вважати неприйнятними відсутність у лікарні води, каналізації, розміщення туалету на вулиці?

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про охорону праці» роботодавець зобов'язаний створити на робочому місці в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечити додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці.

Згідно з Наказом Міністерства праці та Міністерства охорони здоров'я України «Про єдину державну систему показників обліку умов і безпеки праці» підприємства, установи й організації, підвідомчі міністерствам, державним комітетам, концернам, корпораціям, іншим об'єднанням підприємств, що створені за галузевим принципом, подають їм свій щорічний звіт про стан умов та безпеки праці згідно з формою № 1-УБ (додаток № 2 Єдиної державної системи показників обліку умов і безпеки праці); інші підприємства, установи й організації подають цей звіт Раді Міністрів АР Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським державним адміністраціям.

Умови трудового договору не можуть містити положень, що суперечать законам та іншим нормативно-правовим актам з охорони праці. Під час укладання трудового договору роботодавець повинен проінформувати працівника під розписку про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, можливі наслідки їх впливу на здоров'я та про права працівника на пільги й компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства й колективного договору.

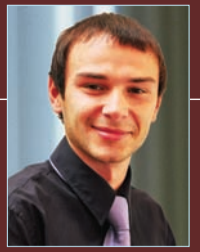
Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я або для людей, які його оточують, або для виробничого середовища чи довкілля. Він зобов'язаний негайно повідомити про це безпосереднього керівника чи роботодавця. Факт наявності такої ситуації за необхідності підтверджується спеціалістами з охорони праці підприємства за участю представника профспілки, членом якої він є, або уповноваженої працівниками особи з питань охорони праці (якщо професійна спілка на підприємстві не створювалася), а також страхового експерта з охорони праці.

 Чи має право лікар-хірург сільської лікарні виписувати наркотичний препарат (трамадол) хворому з травматологічною патологією «діабетична артропатія з вираженим больовим синдромом», у запису в амбулаторній карті якого обласним травматологом рекомендовано «адекватне знеболення»?

Відповідно до Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 30 червня 1994 р. № 17 «Про порядок виписування рецептів та відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек» лікарі виписують рецепти, як правило, з оглядом хворого та при обов'язковому запису про призначення лікарських засобів чи виробів медичного призначення в медичній документації (медичній картці амбулаторного хворого чи медичній картці стаціонарного хворого). Забороняється виписувати рецепти на лікарські засоби, що не дозволені до медичного застосування в Україні. Наркотичні лікарські засоби та психотропні препарати у чистому вигляді або в суміші з індіферентними речовинами дозволяється виписувати тільки лікарям, які працюють у державних закладах охорони здоров'я. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2001 р. № 106 «Про затвердження порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у лікувально-профілактичних закладах та установах» наркотичні засоби призначаються лікарями лікувальних закладів відповідно до медичних показань з обов'язковим записом про це в історії хвороби чи амбулаторних картках. Онкологічні хворі, яким надано право лікуватися вдома, забезпечуються наркотичними засобами безпосередньо лікувальними закладами за місцем проживання. У разі вживання наркотичних засобів понад 3 дні подальше застосування їх вирішує комісія з доцільності призначення наркотичних засобів відповідного лікувального закладу. Рішення комісії має бути оформлене у вигляді протоколу, який складають у двох примірниках, затверджених керівником лікувального закладу. На підставі зазначеного рішення лікар лікувального закладу призначає хворому наркотичні засоби; вони мають бути зазначені в листку призначення, який ведуть за формою, встановленою МОЗ. Листок призначення зберігається в історії хвороби чи в амбулаторній картці. Використані в разі надання медичної допомоги наркотичні засоби підлягають документальному оформленню та списанню.

«Врач—пациент» в правовом поле

На вопросы читателей отвечает сотрудник юридической компании «ІТТ-Лекс», специалист в области медицинского права
Роман Харченко

Головний лікар планує зробити ремонт у відділенні й зобов'язав співробітників написати заяви на відпустку за свій рахунок терміном на 6 місяців. Наскільки правомірними є його дії?

Стосовно правомірності надання відпусток без збереження заробітної плати повідомляємо, що пунктом 3 Постанови Верховної Ради України від 15 листопада 1996 р. № 505 «Про порядок введення в дію Закону України «Про відпустки» передбачено, що до приведення законодавства у відповідність із Законом України «Про відпустки» застосовуються закони та інші нормативно-правові акти в частині, що не суперечить цьому Закону.

Тому після 18 листопада 2000 р., тобто з часу набрання чинності Закону України від 2 листопада 2000 р. «Про внесення змін до Закону України «Про відпустки», враховуючи пріоритетність останніх змін, внесених до законодавства, надавати відпустки без збереження заробітної плати або з частковим її збереженням у разі простою підприємства з незалежних від працівників причин на підставі колективного договору не можна, оскільки це суперечить Закону України «Про відпустки».

Я працюю дільничним лікарем і мешкаю на території зони радіоекологічного контролю (IV). Якою у мене має бути відпустка?

Відповідно до ст. 47 Закону України «Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи», працівникам, які працюють (перебувають у відрядженні) на територіях радіоактивного забруднення, надається щорічна відпустка тривалістю пропорційно відпрацьованому на цих територіях часу, у зоні посиленого радіологічного контролю – 30 календарних днів. Загальна тривалість відпустки не повинна перевищувати 42 календарних днів.

Зазначені відпустки надаються без урахування додаткової відпустки, передбаченої законодавством України. В усіх випадках тривалість щорічної відпустки не має

бути меншою за передбачену законодавством України для будь-якої категорії працівників. За працівниками, які отримують відпустку більшої тривалості, ніж передбачено цим Законом, її тривалість зберігається.

Я – інтерн 2-го року навчання. За яких обставин можна отримати переведення в інтернатуру, що знаходиться в іншому місті, і відкриття від розподілу?

Відповідно до Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19 вересня 1996 р. № 291 «Про затвердження Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівня акредитації, медичних факультетів університетів» переведення лікаря (провізора)-інтерна з однієї бази стажування на іншу здійснюється за згодою Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим; обласного управління охорони здоров'я; Київської, Севастопольської міських держадміністрацій; обласної, мм. Києва чи Севастополя санітарно-епідеміологічної станції; обласного, мм. Києва та Севастополя ВО «Фармація» та вищого закладу освіти, на базі якого проводиться навчання лікаря (провізора)-інтерна на кафедрі.

На базу стажування, куди лікар (провізор)-інтерн отримує переведення, потрібно подати виписку з наказу одного з вищезгаданих органів управління, з бази стажування якого він переводиться, щоденник лікаря (провізора)-інтерна та індивідуальний навчальний план із відміткою про хід його виконання.

Чи може одна особа суміщати посади завідувача відділенням міської лікарні (основне місце роботи) та доцента кафедри вищого медичного навчального закладу (за сумісництвом)? Як щодо правомочності табелювати один і той же час роботи в різних установах?

Сумісництвом вважається виконання працівником, окрім своєї основної, іншої регулярної оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від

основної роботи час на тому ж або іншому підприємстві, в установі, організації або в громадянина (підприємця, приватної особи) за наймом. Відповідно до Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій, затвердженого наказом Мінпраці, Мін'юсту і Мінфіну від 28.06.93 р. № 43, керівники державних підприємств, установ, організацій та їхні заступники, керівники структурних підрозділів державних підприємств, установ, організацій (цехів, відділів, лабораторій тощо) та їхні заступники не мають права працювати за сумісництвом (за винятком наукової, викладацької, медичної та творчої діяльності), тобто керівник державного підприємства, установи, організації має право займатися медичною практикою чи науковою діяльністю на умовах сумісництва у вільний від основної роботи час.

Згідно з Переліком робіт, які не є сумісництвом (додаток до Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій, затвердженого вищезгаданим наказом), усі працівники, крім основної роботи та роботи за сумісництвом, мають право виконувати такі роботи, які відповідно до чинного законодавства не є сумісництвом. До таких робіт, зокрема, належать:

– педагогічна робота з погодинною оплатою праці в обсязі не більш як 240 год на рік;

– керівництво аспірантами в науково-дослідних установах і вищих навчальних закладах науковцями та висококваліфікованими спеціалістами, які не перебувають у штаті цих установ та учбових закладів; завідування кафедрою;

– проведення консультацій науковими працівниками науково-дослідних інститутів, викладачами вищих навчальних закладів та інститутів удосконалення лікарів, головними спеціалістами органів охорони здоров'я в лікувально-профілактичних установах в обсязі до 240 год на рік із погодинною оплатою праці.

Виконання такої роботи допускається в робочий час із дозволу керівника державного підприємства, установи, організації без утримання заробітної плати.

Підготувала **Вікторія Куриленко**

МЕДИЦИНСКАЯ ХРОНИКА

- 1928.** Шотландским бактериологом Александром Флемингом (1881-1955) открыт антибиотик пенициллин. Позднее (1935) пенициллин исследован и применен английским патологом австралийского происхождения Говардом Флори (1898-1968) и английским биохимиком немецкого происхождения Эрнестом Чейном (1906-1070).
- 1928.** Венгерским биохимиком Альбертом Сент-Дьердьи (1893-1986) и позднее (1932) независимо американским биохимиком Гленом Кингом (1896-1988) открыт витамин С (аскорбиновая кислота).
- 1929.** Немецким врачом Вернером Форсманом (1904-1979) разработан диагностический метод катетеризации сердца, при котором катетер вводят в сердце через плечевую артерию. Этот метод был применен французским физиологом Андре Курнано (1895-1988) и американским физиологом Д. Ричардсом (1895-1973).
- 1929.** Немецким неврологом Гансом Бергером (1873-1941) разработан метод электроэнцефалографии.
- 1930.** Американским бактериологом Гансом Цинсером (1878-1940) получена вакцина против тифа.
- 1930.** Южноафриканским микробиологом Максом Тейлером (1899-1972) получена вакцина против желтой лихорадки.
- 1931.** Американским патологом Эрнестом Гудпасчером (1886-1960) разработан метод культивации вирусов в курином эмбрионе (для изготовления вакцин).
- 1931.** Швейцарским химиком Паулем Каррером (1889-1971) определена структура витамина А (ретинола).
- 1931.** Немецким химиком Адольфом Виндаусом (1876-1959) в виде кристаллов выделен витамин D₂ (холекальциферол).
- 1932.** Немецким биологом Герхардом Домагом (1895-1964) создан первый сульфамидный препарат – прontosил, позднее (1935) примененный при лечении стрептококковых инфекций.
- 1933.** Английским акушером Грэнтли-Дик-Ридом (1890-1959) отстаивается концепция естественных родов (без применения анестезии).
- 1934.** Витамин К открыт датским биологом Карлом Дамом (1895-1976) и независимо американским биохимиком Эдуардом Дойзи (1893-1986), которым позднее (1939) определена структура этого соединения и показано, что витамин К существует в виде двух форм.
- 1934.** Американским химиком Робертом Уильямсом предложен метод экстракции витамина В₁ (тиамина, дефицит которого приводит к заболеванию бери-бери) из оболочек рисовых семян. Позднее (1936) ученым определена структура витамина и метод синтеза.
- 1935.** Швейцарским химиком Паулем Каррером (1889-1971) и независимо немецким химиком австрийского происхождения Рихардом Куном (1900-1967) открыты структура и метод синтеза витамина В₂ (рибофлавина).
- 1935.** Португальским врачом Антонио де Эгашем Монишем (1874-1955) предложен хирургический метод лечения психических заболеваний (префронтальная лоботомия).
- 1936.** Американским биологом Джоном Биттнером (1904-1961) установлено, что рак у мышей может быть вызван вирусом.
- 1937.** Швейцарским физиологом Даниелем Бове (1907-1992) открыт первый антигистаминный препарат – пириламин (мепирамин).
- 1938.** Немецким химиком Рихардом Куном (1900-1966) выделен витамин В₆ (пиридоксин) и позднее (1939) определена его структура.
- 1938.** Швейцарским химиком Паулем Каррером (1889-1971) синтезирован витамин Е (токоферол).
- 1939.** Американским микробиологом французского происхождения Рене Дюбо (1901-1982) на коммерческую основу поставлено производство первого антибиотика грамицидина (тиротрицина).

5 років

ЛЮДИНА ТА ЛІКИ УКРАЇНА V Національний конгрес Київ, березень 2012

Відеолекції з заходів дивіться на унікальному медичному інтернет-ресурсі
www.chil.com.ua

ЛЮДИНА ТА ЛІКИ УКРАЇНА регіональні конгреси

Оргкомітет: ТОВ «Нью Віво Комунікейшн Груп»

Адреса: м. Київ, вул. Боженка, 86-е, 2 під'їзд, офіс 7, тел./факс +38 (044) 200 17 73

Адреса для листування: а/с 72, Київ, 03150 e-mail: office@newvivo.com.ua

www.chil.com.ua